

דמחיר 150 פרומה

ה.ב.נ.ל.א.י.

העברי

10

1.4.1953

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

בול יום העצמאות תשי"ג

יופיע ב-19 באפריל במלאת 5 שנים
לעצמאות ישראל ולכבוד יום-
הזכרון לחללי הקוממיות.
ציירו היה וינד-סטרוסקי.
הצבעים: ירוק כהה ובהיר ואדום

הצטרף לשרות המנויים
של

השרות הבולאי

דרוש את הטופס האדום
(הזמנת-קבט) ע"י פניה
אל השרות הבולאי
ת. ד. 37, הקדיה, או אל
לשכת המכירה, רחוב
פינסקר 2, תל אביב

לתשומת לב קהל האספנים:

קטלוג מס. 4 בעברית ובאנגלית
נמצא בהכנה.

אגודה תל-אביבית לבולאות

מתאבלת על מות חברה

יוסף אהרליך ז"ל

היקר באדם, הפעיל והמסור

אגודת הבולאים בחיפה

משתתפת בצער בולאי תל-אביב
על מות

יוסף אהרליך ז"ל

ושולחת את תנחומיה הכנים למשפחה השכולה

ידידי יוסף אהרליך ז"ל

(שלושים למותו)

יוסף אהרליך ז"ל מקבל פרס-כבוד בתערוכת "תב"א" מידי ד"ר אשר

באופן יחסי ריכזו המנוח את האוסף המדעי הגדול ביותר של בולי תקופת-המנדט (משומשים כבלתי-משומשים) בישראל. האוסף היווה מסכת פילאטלית נפלאה, מסודרת לפי שיטה וסדר כרונולוגי והיה מעובד עד הבול האחרון במסירות שקשה למצוא דוגמתה בימינו. אוסף עצום זה הכיל את כל הסטיות והשיבושים של בוליה-המנדט הן בהדפסה והן בהדפסי-הרכב. כל בול מכל הוצאה של בוליה-המנדט היה מלווה הסבר מפורט וכל טעות סומנה בפתקים ועזרים התלויים בתוך האלבום.

כל מי שזכה להציץ באוצר בלום זה ידע, כי לפניו הריכוז המדעי העשיר ביותר של בולי א"י שהורכב אי-פעם ע"י אדם פרטי והחשש, כי אוצר זה יפורק — ממלא את לבנו כאב, כי לפי אלבומיו של אהרליך אפשר היה לחבר מדריך יסודי, מקיף ומושלם ביותר בעולם של בוליה-המנדט.

אכן, מהלומה קשה היתה לנו פטירתו. זכר המסירות, האהבת-הסדר והידידות שלו לחבריו לבלואות לא ימוש מלבנו לעולם.

יליד צ'כיה היה, בן למשפחה אמידה של בעלי-תעשייה. בגיל צעיר עבר לרומניה ויסד ביאסי את אחד ממפעלי הטקסטיל הגדולים ברומניה. עלה לארץ ב-1939. לאחר שהוקם מיפיה ומאוירתה בביקורים שהיה עורך בה מדי שנה בשנה כמעט, לפני המלחמה העולמית השנייה השתקע והכה שרשים בתוכנו עד שבא הגורל האכזרי ועקר ומתכננו, ממש על משמרתו כבולאי, תוך כדי הרצאה פילאטית במועדון התל"אביבי.

את דמותו של אהרליך ז"ל, שלכבוד היה לי להמנות עם ידידיו, אפשר לבחון משלש בחינות: אהרליך האדם, אהרליך היהודי ואהרליך הבולאי.

כאדם, תמיד היה נכון להושיט עזרה, לגלות חיבב וידידות.

כיהודי היה פטריוט ישראלי מסור ולא שעה לעצת קרוביו באמריקה ובאוסטרליה שהפצירו בו כי יצטרף אליהם. מקומי — בארצנו — היה משיב.

כבולאי — הרי האבידה גדולה לאין-ערוך. תוך זמן קצר

מצרותיו של אספן מעטפות

(פיליטון פילטלי)

רחים לעמוד לראוה, כי הם המתנות שקבלתי מגיסי, מאחותי וטסתם קרובים ורחוקים. ואם, חס וחלילה, בזמן ביקור קרובי לא ימצא החפץ במקומו שנקבע לפני עשרים שנה, יתחיל, "ברוגז..." אל תשאלו... ונוסף לכל: הגני אספן.

עוד בזמן שהתחתנתי, הוקצה לי תא קטן במזנון עבור הדי אלבומים שלי, וזה היה די והותר. כשהייתי קונה או מחליף, הייתי מדביק את הבול באלבום, ובבית שררו שלום ושלוה.

צרותי החלו דוקא בזמן חרותנו. עם הכרות המדינה החלו להופיע כל מיני מעטפות: מעטפות רשמיות של יום הופעת הבול, פתיחת דאר, חותמות מיוחדות, החלפת חותמות וכו'. והדי עיקר — המעטפות עם "הציורים האמנותיים" של אנשים פרטיים.

התחלתי גם אני לאסוף את כל הבריים האלה. והמקום שהוקצה לי במזנון נעשה צר מיום ליום. התחלתי להשתמש (בגנבה) בארון הבגדים, בספה ובארון המטבח ולחפש כל יום "חור" חדש עבור המעטפות מבלי שאשתי תרגיש בדבר. והשבר הגדול בא עלי עם הופעת תשע "מעטפות גדרה".

כנכסתי הביתה, מבלי שירגישו בי, פתחתי את המזנון והתי חלתי לדחוף את המעטפות פנימה. איני יודע כיצד קרה הדבר שנעתי בספל. הוא נפל ארצה ונשבר לרסיסים (היה זה, לרוע מזלי, ספל מהסרטים שקבלנו מאחות אשתי). אשתי הגיעה בריצה ופערה את פיה:

— מה? שוב מעטפות? די! אינני רוצה לסבול עוד! כל הבית מלא עם הם... שלך, כשאני נועלת נעלי, מוצאת אני בתוכן בולים; בגרבים — בולים; במעיל — בולים; אפילו ב... מצאתי בולים. קח את הסמרטוטים שלך וצא מן הבית. או, בב קשה, קנה לך דירה חדשה בת 5 חדרים וסדר לך חדר מיוחד עבור הנירות שלך, ואל תדר לחיי.

ברגע הראשון רציתי לומר: — טוב, אני הולך ואפטר פעם ולתמיד מאשתי. אבל בִּירגע נמלכתי בדעתי: מי יודע איזו "קליפה" תהיה, חס וחלילה, השניה (הרי אסור ליהודי לחיות בלי אשה!).

הרכנתי ראשי, כנאשם לפני שופט ובלב, שבור אמרתי: — אני משליך את כל המעטפות החוצה או שאמכור אותן בכל מחיר ואתחיל לאסוף כמו קודם. ותודות למזגי הנח, חזרו השלום והשלוה למעוננו.

והגני מיעץ לנשואים הרוצים להפטר מנשיהם: אספו מעטפות ככל שתוכלו, וזה יעזור לכם יותר מאשר קליפם, שתי' וכו'. ולרוקים נתונה עצתי: לפני שתאמרו "הרי את" סדרו חווה עם בחירת לבכם, חווה נטריוני, ואל תשכחו להדביק בוללי הכנסה, כי בלי בולים אין לחווה תוקף. ומוטב גם שתשאלו בעצתו של עורך־דין כיצד לנסח את "סעיף הבולים"...

עצה טובה לחברי: אם תרצו בגט — התחילו לצבור בולים ככל שתוכלו, ובעיקר — מעטפות. אתם צוחקים? שמעו מה קרה לי ותבינו שזה ענין מאד רציני.

מתגרור אני בשני חדרים קטנים. וכמובן שיש לי אשה שתחי' וקרוב לחצי תריסת ילדים, בלי עין־הרע.

דירתי מחולקת: חדר אחד משמש כחדר האוכל, סלון, וכדומה, ובחדר זה מזנון, ארון ספרים, רדיו, שולחן, כסאות, צעצועי הילדים וסתם דברים שחבל להשליכם. החדר השני הוא חדר השינה, ובו שתי ספות, שלש מטות ילדים, ארון בגדים גדול וארון קטן לבגדי ילדים.

כל זהו מלא עד אפס מקום. במזנון — כלי חרסינה וכסף, כמה סריוסים (עוד מזמן התוגת) וסתם דברים מיותרים המוכי

...

"בולים"

תל־אביב, רח' שנקין 16, טלפון 62857.

(כתובת למכתבים: ד'ר י. גוטליב, ת.ד. 4307 ת'א)

הערכה

מכירה

וקניה

בולים בודדים ואוספים

רשימת המחירים (באנגלית). שאנו משמלים בעד בולי־ישראל, משומשים ובלתי־משומשים, בכל הכמויות, תקבלו תמורת 100 פר' בבולי־דואר.

אוסף ומחליף כסף ניר, ביהוד: רוסיה, פולניה. הארצות הבלטיות, פינלנד ומלחמת העולם השנייה. דוד עצמוני, רח' הכרם 3, תל־אביב.

אספן מעטפות לשעבר

בארגוני הבולאים בארץ

אגודה תל-אביבית לבולאות

ב-2.2 נתקיימה האספה הכללית השנתית. היו"ר מר אוקו מסר דו"ח על פעולות הועד וציין לשבח את עבודת חבריו. נמסר, כי מספר חברי האגודה מגיע ל-220. כן עמד היו"ר על הנקודות הבאות: העבודה התרבותית; מחזור החליפין (שלא הצליח ביותר); ההשתתפות הערה בתערוכת "תבא"; שלש המכירות הפומביות של האגודה, שעלו יפה; חוסר-אהריות מצד חברים רבים למדי שאינם משלמים את דמי-החבר; הוצאות האגודה (60 ל"י לחודש לשכר-דירה בלבד); השאיפה למועדון עצמי וכו'.

למוסדות האגודה נבחרו:

הועד: י. אוקו (יו"ר); ניר, פייגין, הוידה, פרצלן, שני, רביוב, ספיר וליפמן.

ועדת-הבקורת: ד"ר סיליס, נויפלד, דיציאן.

ועדת-השופטים: ד"ר אופיר, ד"ר גולדברג, ליאו

כהן, ד"ר סיליס, ד"ר פרוינדברג, בנימינוביץ.

בישיבה הראשונה של הועד הוחלט על חלוקת

התפקידים כדלקמן:

סגן יו"ר — פרצלן; מזכיר — ניר; גזברים —

הוידה ורביוב; השרות הבולאי — פייגין וליפמן; וע-

דת התרבות — ליפמן, ניר, פרצלן; מכירות פומביות

— פרצלן; יו"ר ועדת הדיור — שני; חברים בוועדת

הדיור — ספיר, ד"ר אופיר, ד"ר גולדברג, גיזנפלד,

בנימינוביץ, שפיגל, נכטיגל.

רשות חתימה. על מכתבים: היו"ר והמזכיר. על

המחאות: הוידה, פרצלן ואוקו. חתימת שנים מתוך שלשה

בתוספת החותמת מחייבת את האגודה. על קבלות: רביוב

או הוידה.

אגודת חובבי הבולים "השרון", כפר-סבא

בכפר-סבא, בבית הח' ברמן, נתקיימה פגישה חברית.

מזכיר הסניף, החבר אנוליק מסר דו"ח על השתת-

פותו בישיבת הועד המרכזי בתל-אביב. בהמשך המסי-

בה נדונו גם כמה בעיות פילטליות. בשטח התרבותי

הוחלט לקיים כמה הרצאות, וכן הוחלט לעבור לדירה

קבועה — לבית ההסתדרות — במקום הבית הפרטי.

האגודה הביעה את הכרת תודתה העמוקה בעד קב-

לתי-הפנים החמה מטעם המארחים, משפחת ברמן.

מרכז הבולים

רחוב אלנבי 94 - הבנין המרכזי -
למטה

אוסף עצום של בולי

- אוסטריה
- פולין
- בלגיה
- גרמניה
- שווייצריה

כל האספים מכילים אכסמפלים נדירים
וסטיות מענינות.

אוסף נהדר של בולי ישראל

(כולל בלתי-משוננים, סטיות, הילופי-צבעים וכו')

STAMP CENTER

94, ALLENBY RD. [Basement] TEL AVIV

כאגודה הפילאטית, ירושלים

נבחר ועד חדש בהרכב ה"ה ארדיכל א. הופמן (יו"ר),

ד"ר א. גרוסוויט (סגן-יו"ר), ק. קליינר (מזכיר), ק. ליכנהיים

(גזבר), ד"ר נ. ברנס, מ. ימפולסקי, ק. בויאקובסקי (חברי-

הועד). הכתובת החדשה: ת. ד. 1361, ירושלים.

בחנוג אספני בולים — 1952, תל-אביב

הכתובת החדשה: ליאו אלטר (מזכיר האגודה), רחוב

יחזקאל 42, ת"א.

לקוראים:

מטעמים טכניים בלתי-תלויים מנו, נתעכבה

הופעת הירחון, ועם קוראינו הסליחה.

✱ האספנים המעונינים יוכלו להשיג מאת חברת "פלפוט"

בהרצליה גלויות ועליהן תצלום-הנוף האמנותי של יפו,

ששימש דוגמה לציוור בול דאר-האזיר החדש בן 1000 פרו.

מעונין לקנות או להחליף שטרות כסף ישנים מתקופת המ-

הפכה הרוסית ומלחמת העולם השניה.

מוכן לתת גם בבולים.

שמואלי מאיר, רח' הלל ציטלין 21, דירה 8, תל-אביב,

כל יום בין 22.00—20.00.

גליונות, שתמורתם ביקש 35 ליש"ט. היו אלה "משולשים" של כף התקוה הטובה, שנים מכל ערך. הימאי טען, כי קבלם מידי חקלאי דרום-אפריקאי, כתשלום חלקי בעד הובלת-מעטן. הסכום הנדרש לא היה ברשותו של הסוחר, שהתרגש מאד, וביקש את הימאי, כי ימתין קמעה. הסוחר יצא מהחנות בחפזון ועבר את הכביש ואצל סוחר שהגותו היתה ממול ביקש הלוואה, בהבטחתו תמורת זאת, גליון שלם של "משולשים". הוא קיבל את הסכום והעסק יצא לפועל.

ביטורה המתקת "הבולים המפורסמים ביותר בעור" לסי' הגיע חורס של ה"משולשים" המהוללים של כף התקוה הטובה, שהעולם הפילאטלי והדאר הדרום-אפריי קאי חוגגים השנה את יום-הולדתם המאה. הבולים המשולשים של כף התקוה הטובה הלהיבו את דמיון הבולאים אולי יותר מכל בול אחר. אפילו בימיה הראשונים של הבולאות, היו אנשים רגילים לאסוף ולצבור בולים אלה, בעלי הצורה המזוהה, ויצר-אגירה זה לגבי ה"משולשים" הוא המסביר

100 שנה למשולשי

כף התקוה הטובה

הסוחר יצא, כעבור זמן-מה, לפאריז ומשם לאוסטריה. במדינה זו נמצא הסוחר, באחד הימים, הרוג. הוא נרצח ביריות. חברו קיבל את הגליון שהובטח לו. הגליון נמצא עדיין ברשותו ומופקד באחד הבנקים באנגליה. שאר הגליונות פורקו ונמכרו במכירות פומביות.

* * *

הגם שעוד בשנת 1846 הוחלט להוציא בולים בכף התקוה הטובה, הרי ההוראות בדבר ייצור בולים לא ניתנו אלא לאחר שועדת-חקירה, שנחמנתה בשנת 1852, מסרה דו"ח על מצב הדאר במושבה בריטית זו. הועדה קבעה, כי דרושים תיקונים רבים והמליצה, בין היתר, על הוצאת בולידאר בהקדם האפשרי. ברו"ח צוין:

כדי למונע טעויות במיון מכתבים או החתמתם, הרינו להציע צורה שונה לחלוטין מצורתם של בולי הדאר האנגליים, כדי שההבדל יזדקר לעין מיד. אנו מציעים צורת משולש עם דמותה הסמלית של התקוה במרכזו, עם המלים "דאר", "ארבעה פנס" ו"כף התקוה הטובה", במסגרת מסביב. אנו ממליצים על המשולש כעל הצורה המתאימה, החסכונית והבולטת ביותר.

את המציאות ואת הגילויים הרבים של "משולשים" כאלה, שהסי צירו מרי פעם את העולם הבולאי.

לחגלית הגדולה ביותר זכה, אולי, א. סטנלי גיבונס, שקנה בשנת 1864 "קייט-בג" מלא "משולשים" משני מלחים שחזרו הביתה מנסיעה מזרם-אפריקה. בשק היו אלפים רבים של "משולשים", בודדים, צמודות ופסים שלמים. גיבונס זלזל בערכם עד כדי כך, שהציע את הרגילים בשלושה שילינג התריסר ואת הטעור יות ב"4 שילינג הכול. באותה תקופה עוד היו ה"משולשים" במחזור והיו בידי גיבונס כמויות כה גדולות, עד שאפילו דחה את הצעת סוכניו לספק לו עוד. "בבקשה אל תשלחו לי משולשים בני פני אהר, בלתי-משומשים". — כתב גיבונס ב"1864, אין לי צורך בהם..."

"מציאה" גדולה שגיה נתגלגלה לידיו של מייגור א. ב. אוונס, שאחד מידידיו הביא לו גליון שהכיל 238 בולים, עם רבקי מן "המשולש" הירוק, בן שילינג אחד, שערכו כיום 25 ליש"ט הכול.

ועוד היתה "מציאה" בלתי-נודעת כמעט, בשנת 1904, וסיפור המעשה נשמע כרומן מרתק:

ימאי נכנס לחנות קטנה במרכז לונדון ושלף מכיסו צרור

בן המליצה הועדה להזמין בתחילה 50,000 בולים בני 1 פני (לעתונים, בעיקר); ומאה אלף בולים בני 4 פנט. כן הוצעה הזמנה קבועה של 5000 בני 1 פני ועשרת אלפים בני 4 פנט מדי חודש בהדשו. הועדה הציעה, שהצויר בשניהם יהיה שוה, פרט לצבע ולכתובת.

המירשם, שהוכן ע"י צ'ארלו בל, מנהל מחלקת-המודעות, נשלח אל פרקינס, בייקן ושות' בלונדון, שנבחרו כבית-הדפוס המתאים ביותר. הגלושה הוכנה מפלדה מרוככת ע"י וויליאם המפרסי. הרקע, שעובד במכוונה, היה אותו רקע שמופיע ב"פני השתור" המפורסם של בריטניה. בגליון היו 240 בול, מסודרים ב-15 שורות בנות 16 בולים כל אחת.

הבולים הודפסו על נייר לבן שהוכן במיוחד עבורם וממדי הגליון היו בערך 21x11 אינץ'. סימך-המים היה בצורת עוגן, המופיע בכל בול ובול. שולי הגליון הוקפו בסימך-מים בצורת חמשה קווים מקבילים, שבתוכם מופיעה המלה "דאר" באנגלית. הבולים בני 1 פני הודפסו באדום בגוונים שונים ואילו הבולים בני 4 פנט צבעם כחול. מתכלת ועד כחול כהה. בולים מן המהדורה הראשונה נתגלו על נייר כחלחל, מפני שהיתה זוהמה בנייר, אשר הורטב לפני שהוכנס למכוונה. הבולגם היו בלתי-מנוקבים.

ב'1 בספטמבר 1853 הוצאו הבולים למכירה. הממשלה היתה מעוניינת מאד להחבי את השימוש בבולים על הקהל והיתה מספקת אותם לקמעונאים, בהרחיקה לכת עד כדי כך, שהיתה נותנת הנחה בשיעור 2.5% על כל הכמויות למעלה מלירה אחת. הנחה זו ניתנה גם לכל מנהלי סניפי-הדאר.

חישוב ומצאו, כי על נייר כחלחל הודפסו 1,470,000 בולים בני 1 פני ו-600,000 בני 4 פנט. שני הבולים, במהדורתם הראשונה, היו בעלי תוקף לדאר כפנים הארץ בלבד. באותה תקופה לא היתה עדיין אפשרות לשלם מראש את דמי המשלוח עבור מכתבים לחו"ל, בגלל העדר הסכמים בינלאומיים.

באפריל 1857 נתפרסמה ב"ענון הרשמ" הודעה, כי מ"1 באוגוסט יונהג תעריף-דאר אחיד לגבי מכתבים בין בריטניה לבין כף התקוה הטובה. התעריף נקבע כ"6 פנט לחצי אונקיה, 1 שילינג לאונקיה ושילינג נוסף לכל אונקיה נוספת. פרוש הדבר, שהיה צורך בבולים חדשים. נשלחה, איפוא, הזמנה לאג"גליה, להמציא בולים באותה צורה כמו אלה שבמחזור, אולם בצבעים אחרים, כדוגמת אלה שנתקבלו באנגליה בשביל בולים בני ערכים גבוהים.

המדפסאים נתבקשו להמציא 40,000 בולים בני 6 פנט ו-10 אלפים בולים בני 1 שילינג. הראשונים הודפסו בצבע לילך והבולים בני שילינג — בירוק, בגוונים שהשתרעו מבהיר עד כהה. הבולים החדשים הגיעו למושבה בפברואר 1858.

בגלל בזובו הזמן הכרוך בהפרדת הבולים הבלתי-מנוקבים, החליט ה"סטנדרד בנק אוף סאות-אפריקה" למסור לדיקור מספר גליונות מכל הערכים. הבולים עם הניקוב הפרטי הוה היו נזירים מאד ואף הופיעו בולים עם דיקור מזויף, שקשה לזהותו. (המשך בגליון הבא)

קוננו הכלגית עומדת להוציא את חמשת הבולים

האחרונים לסידרת הפרחים האפיינים למושבה זו. כן הופיעו שני בולים (אחד מהם בראונדה-אורונדי) במלאת 400 שנה למותו של סן סטי-פרנסיס כסאבייר ועוד שני בולים לכבוד "חגיגות-קיבו".

בריטניה הגדולה החליטה שבוליה-ההכתרה יהיו בארבע ערכים: 2½ (תעריף פנימי); 4 (תעריף לחו"ל); 1—1—1 (לדאר אזור).

גרינדה תוציא בקרוב שני בולים: 1 סנט ו-12, עם תמונת המלכה אליזבת.

רומניה מבשרת על שלוש סדרות חדשות: בול אחד במלאת מאה שנה לתיאטרון הלאומי, שלשה בולים (בני 55 בני כ"א) במלאת 3 שנים לקונגרס, שני בולים לכבוד אליפות טניס-השולחן העולמית.

ארצות-הברית מוציאות בול בן 3 סנט לכבוד "המש" מר הלאומי" ועליו הכתובת "הארגון הצבאי הותיק ביו" תר בארה"ב".

ניקאראגואה, כדרך המדינות ה"נדיבות" באמריקה התיכונה, מוציאה סריה גדולה למדי במל"א את 5 שנים לייסוד "אודיקא", (ארגון מדינות אמריקה המרכזית), שהוקם על פי מגילה שנחתמה בסן-סלבדור. על הבולים יופיעו מפות, דגלים, סמלים ותמונת נשיאי חמש הריפובליקות.

ניו-זילנד החליטה על שינויים בערכים המוצעים של בוליה-ההכתרה בגלל התיקרות תעריפי-הדאר. הערכים יהיו, איפוא, כדלקמן: 2 פ' (ארמון בקינגהם עם תמונת המלכה במדליון); 3 פ' (תמונת-המלכה מוקפת משני הצדדים לוחות עם מוטיבים מאוריים); 4 פ' (הכרכרה המלכותית עם מדליון של המלכה); 8 פ' (בגטי-ווסט מינסטר ומגדל "ביג-בן" במרחק). שני בולים מודפסים

אצל "הריסון את בניו" ושנים—אצל "תומס דה-לה-ריי". איי קוק, ניואי, סמואה המערבית יוציאו כל אחת שני בוליה-הכתרה ואילו באיי-טוקילואו — יופיע בול אחד. הצעירים, פרט לשם, יהיו שווים לצעירים של בוליה-ההכתרה הניו-זילנדיים.

מה הופיע בעולם?

מצרים

לכבוד ההפיכה הצבאית הוציאה ממשלת-נגיב ארבע בולים כדלקמן: 4 מיל (ירוק וכתום) — ניתוק מוסרות וענפי-זית; 10 מיל (ירוק וכתום-חום) — החרות מנופת חרב; 17 מיל (ירוק וחום-צהוב) — אזרחים ומפת מצרים; 22 מיל (חום-שוקולד וירוק) — מפגינים פטריוטיים.

בימים אלה עמדה להופיע סידרה מצרית חדשה, שערכה הראשון הוא בן 10 מיל ומראה תמונת חיל, בשאר הערכים יהיו המוטיבים מלכים ומלכות של המצרים הקדמונים, כגון נפרטיטי ותות-ינג'אמון וכן בנינים של מצרים החדשה. אחד הערכים יסמל את המלחמה בתקופת פרעה ואת המלחמה המודרנית.

בלגיה

סוג בולים חדש עם תמונת המלך, בתבנית קטנה, הוצא בערכים 1,50 פרי (אפור); 2 פרי (אדום); 4 פרי (כחול). שמונה ערכים שערכם המזינלי הכללי מגיע ל-30 פרי הוצא עם תוספת מחיר למען הקרן למלחמה בשתפת ומוסדות פילנתרופיים אחרים. ארבעת הערכים הקטנים נושאים מוטיבים סמליים ואילו ארבעת הגבוהים — מוטיבים אסימטריים למחוזות המזרחיים של בלגיה.

יפן

הופיעו ערכים נוספים ב"סדרת-התרבות": 10 סן, כחול-אפור, תמונת ד"ר אוקאורה; 10 סן, חום, תמונת ד"ר טיראזה. הראשון היה מומחה לאמנות והשני פסיכיאטר ומחבר-נובליות.

דנמרק

"הילוסיווצרות" נערכו בין הערכים בני 50 ו-60 אירה, מיטוס המלך פרוריק 9. 50 א' הוא עכשיו כחול-ירוק 60 א' — כחול כהה (80 א' — כתום, 90 א' — זית), מאותה סדרה עומדים להופיע בי-5 במארס.

פורטוגל

"סדרת-הקאראבלות" שהיתה הסדרה מן המניין משך עשר שנים תמימות, החלפה בסדרה קבועה חדשה. הציור מראה חותם של המלך דון דיניש (1325—1297), בצורת פרש המחזיק מגן וחרב. דון דיניש היה מלך נאיר, שהתמסר לתיקונים חברתיים וחוקתיים. הוא עודד את החקלאות והמלאכה, המסחר והיוזמה הימית ויסד את מכללת-קואימברה ב-1290. הסדרה מורכבת מ-15 ערכים, מ-5 סנטי ועד 50 אסקודוס.

קנדה

בול חדש, בן דולר אחד, בצבע שחור, הופיע בתבנית גבוהה. הציור מראה בקתה אינדיאנית ועמוד "טוטם" בחוף האוקיינוס השקט.

יוגוסלביה

במלאת עשר שנים למות המלומד ניקולה טסלה, שנפטר ב-1943 בארה"ב, הופיעו שני ערכים: 15 דינר, אדום, ו-30 דינר, כחול. הציור שווה בשניהם ומראה תמונת איש-המדע הנודע, לקוחה מאנדרטה.

ליכטנשטיין

הופיעו ארבעה ערכים ועליהם רפרודוקציות מתמונות שבי-אוסף-הנסיך. 10 ר' (ירוק, "תמונת-עלם", מאת א. ג. ; 20 ר', חאקי, ניקולס הקדוש, מאת ב. צייטבלום ; 30 ר', סגול, כריסטוף הקדוש, מאת לוקאס גרנך האב ; 40 ר', כחול, ליאונרד, הדוכס מהאג, מאת האנס קולמבך. כל הציורים הם בני המאה ה-16 וה-17.

צ'כיה

לכבוד "ועידת-השלום" השניה בצ'כוסלובקיה הוצאו שני בולים — 1,50 קר' (חום) ו-4 קר' (כחול). על הראשון מופיעה "יונת-השלום" המפורסמת של פיקאסו, ועל השני — פועל-פלדה וברקע אם ובנה. לפניכן הופיעו שני ערכים לכבוד "ועידת השלום" בחינה.

כן הופיעו שני ערכים (150 קר' ו-5 קר') לכבוד יום-הולדת ה-75 של ד"ר ז'וזף גיידלי נשיא האקדמיה המדעית הצ'כית.

רומניה

בול בן 55 בני, ירוק, יצא לכבוד החוקה החדשה. הציור הוא סמל על רקע נוף תעשייתי. כן הופיעו שני ערכים, 55 בני וירוק-אפרסרי, ו-1,75 ל"י, צהוב, לכבוד המהפכן ניקולי בלאסקו שמת לפני 100 שנה.

גרמניה המערבית חולקת כבוד לשלשה יהודים

המלחמה בסחורות.

כמחאה על קריעת שלזיה העילית מעל גרמניה הת-
פטר ראתנאו מן הממשלה. אך הוסיף לעמוד לרשותה
כיועץ ובשנת 1922 הצטרף הוא לתכניתו של לויג ג'ורג'
למען הקמת "ארצות-הברית של אירופה". תכנית שב-
סופו של דבר הביאה לידי חתימת חוזה-לוקארנו. הוא
השיג לגרמניה הקלות בתשלומי הפיצויים ואחר-כך חזר
לממשלה כמיניסטר-החוץ. הוא נסעל מאוד מן ההאש-
מות שהטילו כלפי גרמניה. בדבר אשמתה במלחמה;
ודרש לפרסם את כל המיסמכים הסודיים והרשמיים
מלפני המלחמה.

במאי 1922 נשא ראתנאו בנאווא את נאומו ההיס-
טורי המפורסם למען השלום בעולם. ב-22 ביוני 1922,
בדרכו למשרד החוץ בברלין, נרצח ראתנאו ע"י מטר
של רמונייד. מתנקשויו היו חלוצי אותה קיצוניות לאו-
מנית אנטישמית בגרמניה, שהביאה, כעבור שנה, להק-
מת המפלגה הנאצית.

ראתנאו הצטיין גם כסופר ומיבחר כתביו יצא לאור
בשנת 1918. רוב כתביו מוקדשים לבעיות כלכליות-
סוציאליות.

אוטו לילינטאל

יהודי השני המופיע באותה סידרה של ברלין המ-
ערבית. על בול בן 5 פניג, הוא אוטו לילינטאל.
המהנדס לילינטאל, חלוץ התעופה, נולד באנקלם
שבגרמניה בשנת 1848. משך עשרים וחמש שנים. ערך
הוא ללא-לאות נסיונותיו שהיו מבוססים על הכרה, כי
טיסה מכנית חייבת לחקות את עקרונות מעוף הצפרים.
בשנת 1891 בנה הוא את זוג-הכנפיים הראשון שבאמ-
צעותן הצליח להמריא. הוא ערך מספר טיסות מוצלחות
בדאונ, אולם בשנת 1896, תוך כדי המראה משדה-
דאיה ברינוב, אירעה תאונה קטלנית ולילינטאל נהרג.
כיום, ניסוייו בדאונים היו לתועלת רבה לאחים רייט
בבניית המטוס שלהם.

פיליפ רייט

בגרמניה המערבית יצא בול בן 3 פניג במלאות
75 שנה לאמצאת הטלפון ועליו תמונתו של פיליפ רייט,
הידוע באירופה כממציא הטלפון.

(המשך בעמ' 11)

גרמניה המערבית מוכה אותנו בימים אלה בשלשה
בולים שעליהם מופיעים שלשה מבני העם היהודי.
שגם אם היו מתבוללים ורחוקים מיהדות לאומית, הרי
בכל זאת משתקף בהם הגניוס היהודי ואל לנו להתבייש
בהם. קשה לדעת, אם גרמניה מבקשת להוכיח בבולים
אלה, שאינה נוהגת אפלייה גזעית או שמא נעשה הדבר
מתוך כוונת פיוס. בכל אופן — הבולים הופיעו ואספני
ה"יודאיקה" בקרבנו בוודאי ישמחו לקראתם...

בברלין המערבית יוצאים עשרה בולים לכבוד
המפורסמים שבבני בירת-גרמניה, ובאחד הבולים, בן
6 פניג מופיע דיוקנו של וואלטר ראתנאו.

ראתנאו נולד בברלין בשנת 1867. אביו היה התע-
שין היהודי המפורסם אמיל ראתנאו, שהנהיג את הטל-
פון בגרמניה והקים את המפעל החשמלי הגדול A. E. G.
בית-החרושת השני בגודלו בענף זה בגרמניה.

ראתנאו הבן למד פילוסופיה, פיסיקה, חימיה ומכ-
ניקה וקיבל תואר מהנדס אורחי. בשנת 1893 נתמנה
הוא למנהל המפעלים האלקטרו-חימיים בביטנפלד ו-
לאחר-מכן הקים בתי-חרושת נוספים בגרמניה, פולין
וצרפת, שבהם פיתח תהליכים ואמצאות למכביר. כפי-
קוחו התרחבו מפעלי "א. א. ג." והוא הקים סניפים
במנצ'סטר, אמסטרדם, בואנוס איירס ובאקו. בשנת 1902
היה ראתנאו מנהל במאה מפעלי-תעשייה. הוא ביקר
במושבות-גרמניה באפריקה ונטל חלק חשוב בפיתוחן.

במלחמה העולמית הראשונה הקים ראתנאו בגר-
מניה ארגון עצום לחלוקת החמרים האסטרטגיים ותודות
לו הצליחה גרמניה להחזיק מעמד ולהסתדר בחמרי-
הגלם שעמדו לרשותה.

מיד לאחר המלחמה התאמץ הוא לגשר על התהום
בין המעמד הבינוני לבין מעמד הפועלים ע"י הקמת
מפלגה דימוקרטית של המעמד הבינוני. הוא השתתף
בהכנת המשלחת הגרמנית לוועידת וורסי והיה חבר
הוועדה שניסתה להלאים את מכרות הפחם הגרמניים.
אחרי ששימש זמן רב כיועץ הממשלה, הצטרף הוא לק-
בינט של ווירט כמיניסטר-הקנימום והשתתף בשנת 1921
כניסוח חוזה-השלום בין גרמניה לארצות-הברית ואח"כ
היה אחראי להסכם עם צרפת, בדבר תשלום פיצויי-

עובדות ומחירים — תנודות וסיכויים

לשבח) המהירות שבה הגיעו הבולים לניו-יורק, שבה נמכרו הם תמורת דולרים טובים... הוא הדין לגבי שני בולים לכבוד יובל הפקולטה הרפואית — שהתגוללו בחור'ל לרוב, בעוד שבפקאבול הבירה קשה היה להשיגם.

* * *
 ✖ בבוליי ההכתרה הדרום-אפריקאיים ובסידרת יור בל בול-הדאר הדרום-אפריקאי תופיע כתובת דו-לשונית כפולה — באנגלית ובאפריקנית — על כל בול ובול. נודע, כי להבא יונהג הדבר לגבי כל הבולים של הדרום-*

ככה ייעשה לאיש...

המנהל הכללי של הדאר הניו-זילנדי מודיע, כי בלונדון נעצר ונדון למאסר אדם שקיבל צמדת-זווית של הבול הניו-זילנדי בן 1 פני, מן הסידרה השוטפת, בלתי-מנוקבת, בידעו שהבולים הם גנובים. עד כה הצליח הדאר הניו-זילנדי לאסוף בקורה 46 אכסמפלרים בלתי מנוקבים מבול זה. מאחר שהדעה נותנת, כי נגנב גליון בלתי-מנוקב שלם אצל המדפיסים, הרי ש-194 אכסמ-פלרים עדיין חסרים ועקבותיהם טרם נודעו.

* * *
 אפריקה ושוב לא יהיה עוד צורך לאספם בזוגות. הציור של הסידרה לכבוד 100 שנות הבול הדרום-אפריקאי יהיה כציור ה"משולשים" של כף התקוה הטובה. אולם הצורה תהיה כצורת הבולים מסידרת וואן-ריבק. ✖ אברהם גמז, הצייר היהודי האנגלי, שהכין את בולי המכביה ומלווה-העצמאות, הכין בול חדש בשביל דאר-ישראל, שיופיע בקיץ.

* * *
 ✖ בתערוכה הלאומית בלונדון הוצג גם אוסף נאה של בולי ישראל, הנמצא ברשותו של ש. דנפילד.

✖ במכירה פומבית שנערכה לא מכבר במערב-גרמניה הושגו 26,000 מארק בעד "מוריציוס אדום", דהיינו למעלה מ-2100 לירות שטרלינג, ב"גיבונס" צוין המחיר השנה כ-3500 ליש"ט. האכסמפלר הנדון לא היה במצב טוב ביותר: כמעט ללא-שוליים ועם חותמת שכי-ערה את פני הבול כולו (שנמכר לסוחר גרמני).

* * *
 ✖ הדאר הצרפתי מרשה לציירים ולחרתים של בור ליו להדפיס — ולמכור — "הגהות" של יצירותיהם ככל העולה על רוחם, בתנאי ש"הדפסות-נסיון אלה אינן מכי-לות את ספרות-הערך ומודפסות על נייר שאינו שווה לנייר הבולים עצמם. כן אסור להדפסות אלה להיות מצוידות בדבק או מנוקבות. מכאן ריבוי "הגהות-הלוכי-סוס" הצרפתיות שעליהן עוד מתוסף מספר רב של "הדפסות-נסיון". שהנחת הדאר הצרפתי עצמה נוהגת לחלק במתנה לאישים חשובים — המוכרים אותן, בהזדמנות ראשונה לסוחריי-בולים...

* * *
 ✖ כפי שמודיעה "אורביס", הסוכנות הממשלתית הציכוסלובקית, נאסרה כליל כל החלפת בולים בין אס-פנים מקומיים לבין אספנים בחו"ל, שיעוד התנהלה עד הזמן האחרון, אם כי במסגרת מוצמצמת.

* * *
 ✖ כשבול הזכרון במלאת 40 שנה לתלי-אביב הופיע באיחור של שנתיים — התביישנו, אלא מתברר, שהגויים עולים עלינו בשטח הפיגוריים: באיחור של שלש שנים נזכרה עתה אורוגאי-ביובל ה-75 של איגוד הדאר העו-למי והוציא עתה שלשה בולים, שאין ביניהם אפילו בול אדום אחד שיסמל בושה...

אגב גם אפגניסטן נמנית על המפגרות ושני בולי-הזכרון ליובל איגוד-הדאר הופיעו לפני זמן לא רב, או-לם, לעומת האטיות בהוצאת הבול הצויין (לאו דווקא

ד"ר מ. אופיר סוכנות-ביטוח

ירושלים

רח' בני-יהודה, בנין סנטור,

חור 148, טל. 3685, ת. ד. 1066

ח'אכיב

רח' לילינבלום 41, טלפון 62520

כל סוגי בטוח

מה הופיע בעולם ? (סוף)

מושבות

שתי-עשרה מושבות צרפתיות כיבדו כבול אחד כל אחת את מאה שנות המדליה הצבאית. המושבות הן: קלדוניה החדשה, אוקיניה, אליס את פיטונה, אפריקה האקדאטוריאלי, אפריקה המערבית, טוגו, קאמרון, מדגסקר, ס"ט פיר את מיקלון, איי-קומורו, סומליה והודו הצרפתית.

פינלנד

מאחר שהתנועה למלחמה בשיכרות ולמען ההתנורות ממשקאות חריפים בפינלנד חוגגת השנה את יום-הולדת-תה המאה, הוציא הדאר הפיני בול-זכרון בן 25 מארק, שהופיע ב-2 מיליון אכסמפלים. לפני-כן הופיעו שלשה בולים למען המלחמה בש-חפת ועליהם תמונות צפרים שונות.

שלשה יהודים

(סוף מצמוד 9)

רייס נולד בגלנהאוזן בשנת 1834 ונפטר בפריד-ריכסדורף ב-1874. הוא היה בן להורים עניים ובימי נעוריו עבד כשוליה במצבעה בפרנקפורט דמיין. לאחר ששירת בצבא, קיבל הוא, ב-1858 משרה של מורה בבית-הינוך לנערים בפרידריכסדורף הסמוכה לפרנקפורט. עוד משנת 1852 חקר רייס באפשרויות של שידור קול-לוח בעזרת מכשירים. תחילה בנה הוא מכשיר לפי מיב-נה אויך-האדם, מצויידת בעור-תוף מחושמלת. הוא שיפר ושכלל את אמצאתו והציג אותה בישיבה של אגודת-הפיסיקאים בפרנקפורט ובשנת 1864 חזר והדגים מכשיר משוכלל יותר בועידת הפיסיקאים בגיסן. הוא היה אדם חלש וחולני ולא היה לו לא הכח ולא הכסף כדי לנצל את אמצאתו ניצול מסחרי — דבר שאלכסנדר גרהם כל עשה כעבור שנים. עוד בשנת 1878 הקימו הפיסיקאים בגרמניה אנדרטה לזכרו של ממציא גאוני זה.

הולנד

תוך חמשה ימים בלבד הספיק הדאר ההולנדי להוציא בול חדש, שהכנסתו קודש לנפגעי השטפונות. הבול הוא מן הסידרה השוטפת (תמונת המלכה) ועליו הורכב הדפס-זכרב "1953 — 10 סנט + 10 — שטפון". הבול נמכר בפברואר ומארס ויהיה בר תוקף עד דצמבר 1954.

אירלנד

24 ס' (ירוק) ושילינג 4 ס' (כחול) הופיעו לכבוד "אן טוסטל", שלושת השבועות שאחרי יום 'א' דסטא, שבהם מוזמנים אירלנד את כל ירדיה ובניה בתפוצות-חבל ושבחה תיערכנה חגיגות ע"י האירים בעולם כולו. "אן טוסטל" ימשך מה-5 באפריל עד ה-26 בו. הנושא המרכזי של הבול מורכב מן הגבל האירי שהוא אחד הסמלים הלאומיים.

בני זילנר

לאור הגדלת תעריפי-הדאר בפנים הארץ ובתוך האימפריה הבריטית, החל מ-1 בינואר, התכונן הדאר הניו-זילנדי לביקוש מוגבר לבולים בני שלשה פנס. אמנם, הוזמנו כמיות נוספות מן הבולים בני שלשה פנס עם תמונת המלך ג'ורג' הששי המנוח, אבל המדפיסים באנגליה, אבל הבולים לא הגיעו בזמן ועל כן הורכב הדפס-זכרב על בולים בני 1 פני. הדפס-הזכרב הוא בצבע שחור בולט ומופיע מימין.

הונגריה

למען השלום" הוצאו שני בולים, בעת כינוס תנועת-השלום הונגריה: 60 פילר מראה בת-אכרים מוקפת שבלים; 1 פרינט מראה פועלים עורכים, כינוסי-שלום" בבית-חרושת.

הבולאי העברי

המו"ל: ש. שמואלביץ; העורך: א. נ. שריבר. כתובת המערכת: רח' לוי-יצחק 16, תל-אביב. דפוס אלכסנדר מוזס, תל-אביב, רחוב פי' 7.

NEWS FROM ISRAEL

Tete b'ches of the current coinage set have appeared in the following denominations: 5, 10, 15, 20 and 30 pruta

The 1953 Independence Day Commemorative, to be issued on April 19, is illustrated on our cover

EXCHANGE WITH ISRAEL WANTED

E. Ackerly, 138. Beadel St., Brooklyn 22, New York, U. S. A.

Alb. Jousma, Eendrachtstraat 78, Coevorden, Holland.

Harold Gintel, 35-18, 31st Avenue, S. 2. C. 6., New York, U. S. A.

Herbert Brown, P. O. B. 8046, Newton, Auckland, New Zealand.

F. M. A. J. Roland, Zacharias Jansstraat 46 Huis, Amsterdam O., Holland.

HABULAI HAIVRI

OFFICIAL ORGAN OF THE UNION OF PHILATELIC SOCIETIES IN ISRAEL

Publisher: S. Schmulevitz

Editor: A. N. Schreiber

Editorial Office: 16, Levi Itzhak

Street, Tel Aviv, Israel

צ. גליק

רחוב הס 4
תל-אביב
טלפון 3987

מכירת הבולים הפומבית ה-26

תיערך ביום ה' 9 באפריל 1953, בבית-החלוצות.

רח' המלך ג'ורג' 37, ת"א.

הדק א': ארצות-החוץ — בשעה 18.00.

הדק ב': ישראל — בשעה 20.00.

האובייקטים מוצגים מדי יום-בימים בחנות, בשעות: 10 בבוקר עד 1 בצהריים ו-4 אחה"צ.

הימן

רחוב אלובי 61 תל-אביב טלפון 3341

המלוג ומדריך לבולי

ישראל - 1953

מאת

הימן ומ. פרצלו

להשיג בכל החנויות